

BITS OF FREEDOM

VERDEDIGT DIGITALE BURGERRECHTEN

JAARVERSLAG

2010

Colofon

Stichting Bits of Freedom (BOF)

Postbus 10746

1051 JL Amsterdam

Contact

Ot van Daalen

+31 (0)6 5438 6680

info@bof.nl

www.bof.nl

Donaties

ABN AMRO 55 47 06 512

Januari 2011

Bits of Freedom hecht groot belang aan transparantie en verantwoording. Heeft u vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit jaarverslag, mailt u dan gerust naar info@bof.nl.

Ontwerp en opmaak

Unc Inc, Amsterdam

Fotografie

Ralf Mitsch en David Pino

Inhoud

Inleiding	3
------------------	----------

Ons werk	6
-----------------	----------

Doelstelling en visie	6
-----------------------	---

Wat deden wij in 2010?	7
------------------------	---

Op welke thema's richten wij ons in 2011?	12
---	----

Onze organisatie	15
-------------------------	-----------

Juridische structuur	15
----------------------	----

Het Bestuur	15
-------------	----

De Raad van Advies	16
--------------------	----

Statutaire doelstelling	17
-------------------------	----

Werkgeverschap en beloningen	18
------------------------------	----

Vrijwilligersbeleid	18
---------------------	----

Onze communicatie	22
--------------------------	-----------

Onze financiën	25
-----------------------	-----------

Financiën in 2010	25
-------------------	----

Financiering in de komende jaren	27
----------------------------------	----

Financiën voor 2011	27
---------------------	----

Bedrijfssupporters van Bits of Freedom	29
--	----

Inleiding

Overheid en bedrijfsleven kunnen niet meer om ons heen

Voor u ligt het jaarverslag van Bits of Freedom van 2010. We kunnen met tevredenheid terugkijken op een actief en succesvol jaar. De verkiezingen voor de Tweede Kamer vormden in 2010 een centraal thema. Bits of Freedom heeft de verkiezingen aangegrepen om communicatievrijheid en privacy voor het eerst een prominente plek op de politieke agenda te geven – en met succes. Belangrijke politieke partijen hebben zich uitgesproken voor internetvrijheid. En ook op andere fronten zien we dat de overheid en het bedrijfsleven niet meer om ons heen kunnen. Diverse controlemaatregelen zijn gesneuveld doordat wij aan de bel trokken: het plan om bankgegevens van alle Nederlanders centraal doorzoekbaar te maken is daarvan een recent voorbeeld.

Een groeiende beweging

Naast ons succes op inhoudelijk vlak hebben wij gebouwd aan een groeiende burgerrechtenbeweging. We merken dat veel mensen onze doelen belangrijk vinden: inmiddels hebben we meer dan 250 vrijwilligers aan onze beweging gebonden, waarvan een deel ons op structurele basis helpt met ons werk. En deze betrokkenheid werd nog een keer bevestigd toen we in oktober een donateursactie organiseerden. We ontvingen binnen één dag meer dan 40.000 euro aan donaties op jaarbasis van meer dan 1.000 donateurs. Daarmee bouwen we niet alleen aan onze financiële duurzaamheid, maar daaruit blijkt ook ons breed maatschappelijk draagvlak: Bits of Freedom komt op voor vrijheid en privacy op internet en doet dat samen met de internetgebruiker.

Een belangrijke tegenkracht voor de overheid en het bedrijfsleven

En dat is belangrijk. We verwachten dat de druk van overheden en bedrijven op onze digitale grondrechten in de komende jaren alleen maar zal toenemen. Hoewel de belangen die zij daarmee proberen te beschermen doorgaans legitiem zijn, staan de voorgestelde maatregelen vaak haaks op onze grondrechten op communicatievrijheid en privacy.

Bits of Freedom zal de komende jaren verder bouwen aan een duurzame beweging die snel, gericht en waar nodig stevig kan ingrijpen om vrijheid en privacy op internet te blijven beschermen. We hopen dat we op uw steun kunnen rekenen.

Amsterdam, 3 januari 2011

Bureau

Ot van Daalen

Daphne van der Kroft

Axel Ambak

Raad van Bestuur

Doke Pelleboer

Joris van Hoboken

Karianne Thomas

Remmelt Vetkamp

BITS OF FREEDOM

KOMT OP VOOR EEN

OPEN EN VRIJ INTERNET

Ons werk

In 2010 hebben we een aantal successen geboekt. We zorgden dat digitale vrijheid onderdeel is van het regeringsbeleid, vroegen aandacht voor de grofste privacyschenders, stredden voor netneutraliteit en pleitten voor een goede beveiliging van databanken. Daarnaast beschermden we de privé-communicatie van alle Nederlanders, hielden we auteursrechthandhaving buiten de huiskamer en stredden we tegen internetcensuur. Ook hielpen we internetgebruikers om zichzelf te beschermen. In 2011 zullen we ons onverminderd blijven inzetten voor onze doelen: een open internet dat toegankelijk is voor iedereen, waar privé communicatie privé blijft en waar iedereen informatie digitaal kan blijven delen.

Doelstelling en visie

Onze visie is dat digitale technologie burgers grote vrijheid biedt, maar overheid en bedrijfsleven ook vergaande controle mogelijkheden biedt. De digitale vrijheid van burgers staat hierdoor steeds meer onder druk. Een organisatie die opkomt voor deze vrijheid is daarom hard nodig.

Bits of Freedom komt op voor twee voor die vrijheid essentiële grondrechten: communicatievrijheid en privacy. Deze grondrechten zijn onmisbaar voor de zelfontplooiing van het individu, innovatie van het bedrijfsleven en de democratische rechtsstaat.

Bits of Freedom wil enerzijds overheidsbeleid en zelfregulering die digitale vrijheid beschermen stimuleren. Anderzijds willen wij overheidsbeleid en zelfregulering die digitale vrijheid beperken blokkeren en terugdraaien. We bereiken dit resultaat door te lobbyen, campagne te voeren en voorlichting te geven. We werken intensief samen met onze achterban en onderscheiden ons met onze expertise, een constructieve houding waar mogelijk en scherpe actie waar nodig.

Bits of Freedom richt zich op communicatie-gerelateerde dossiers. We werken in de praktijk vooral aan dossiers die met internet te maken hebben. We richten ons daarbij op alle schakels in de communicatieketen:

- **Open internet:** De infrastructuur waarmee internetgebruikers met elkaar communiceren. Internetgebruikers moeten zo veel mogelijk toegang hebben tot deze infrastructuur en informatie moet ongestoord worden doorgegeven. Bits of Freedom strijdt voor een open internet dat voor iedereen toegankelijk blijft.
- **Privé-communicatie:** De vertrouwelijkheid van de communicatie tussen internetgebruikers. Deze communicatie mag slechts in uitzonderingsgevallen worden opgeslagen en afgeluisterd. Bits of Freedom zorgt dat privé-communicatie ook privé blijft.
- **Digitaal delen:** Het uitwisselen van informatie via het internet. Het uitgangspunt is dat deze informatie mag worden uitgewisseld en dat beperkingen hieraan slechts zijn toegestaan voor zover deze noodzakelijk zijn een democratische samenleving. Bits of Freedom zorgt dat iedereen informatie kan blijven uitwisselen en deel kan nemen aan het publiek debat op internet.

Wat deden wij in 2010?

Wij beschermden digitale vrijheid in het regeringsbeleid

Direct na de val van het vorige kabinet hebben we met onze achterban een Manifest voor Digitale Vrijheid geschreven. Daarin formuleerden we negen programmapunten die in het verkiezingsprogramma van iedere politieke partij thuishoren. We hebben daarna samen met onze achterban gepleit voor opname van deze punten in de verkiezingsprogramma's, en met succes: in totaal hebben vijf politieke partijen onze amendementen overgenomen. Nadat de programma's waren vastgesteld, hebben we de Digitale vrijheidswijzer ontwikkeld (digitalevrijheidswijzer.nl), waarin we de verkiezingsprogramma's vergeleken. En deze inspanningen hebben hun vruchten afgeworpen: een deel van onze agendapunten zijn terug te vinden in het regeerakkoord. Zo is daarin opgenomen dat het kabinet een "vrij en open internet" bevordert en dat surveillance-maatregelen kritisch moeten worden getoetst.

Wij vroegen aandacht voor de grofste privacyschenders

Bits of Freedom organiseert al sinds 2001 de Big Brother Awards. Met de Big Brother Awards worden elk jaar personen, bedrijven, overheden en voorstellen te kijk gezet die het afgelopen jaar bij uitstek controle op burgers en inbreuken op onze privacy hebben bevorderd. De Awards worden toegekend door een onafhankelijke en deskundige jury. Ook in 2010 organiseerden we weer de Big Brother Awards. Prijswinnaars waren onder meer minister Ter Horst vanwege haar gevaarlijke gebrek aan nuance in het privacydebat en de nieuwe vingerafdrukdatabank. Het prijzengala op 5 februari 2010 was de zesde editie in de geschiedenis van de Nederlandse Big Brother Awards en kon rekenen op veel aandacht in de dagbladen, op TV en op internet.

Wij streeden voor netneutraliteit

Het internet is een revolutionair communicatiemedium dat iedere burger in staat stelt deel te nemen aan het publiek debat en dat bedrijven in staat stelt nieuwe diensten en toepassingen te ontwikkelen. Om dat zo te houden, is essentieel dat gebruikers – en niet internetaanbieders – bepalen welke websites of diensten zij bezoeken. We hebben het ministerie van Economische Zaken en de Europese Commissie geadviseerd over een robuust beleid op het gebied van netwerkneutraliteit. Daarnaast hebben wij hierover overlegd met het kabinet en met verschillende belanghebbenden en hebben we in de media aandacht gevraagd voor deze ontwikkeling. Mede dankzij onze inspanningen zullen internetaanbieders niet snel de toegang tot websites of diensten blokkeren.

Wij zetten ons in voor een goede beveiliging van databanken

Steeds meer persoonlijke gegevens worden opgeslagen in steeds meer databanken. De kans dat die gegevens op straat komen te liggen, wordt daarmee steeds groter. Slachtoffers van datalekken worden lang niet altijd op de hoogte gesteld, terwijl de impact van datalekken voor slachtoffers heel groot kan zijn. Zo is identiteitsfraude een groeiend probleem. Om aandacht te vragen voor dit probleem heeft Bits of Freedom samen met vrijwilliger Rejo Zenger een Zwartboek Datalekken aangelegd, waarin deze datalekken worden geregistreerd. Ook hebben wij een wetsvoorstel opgesteld dat databankbeheerders verplicht om datalekken direct te melden. In het afgelopen jaar heeft Bits of Freedom tientallen datalekken in haar Zwartboek opgenomen en hiervoor geregeld aandacht gevraagd in de media. Mede dankzij onze inspanningen heeft het

kabinet in het regeerakkoord opgenomen dat zij een meldplicht datalekken zal introduceren.

Wij beschermden de privé-communicatie van alle Nederlanders

De Nederlandse wet verplicht aanbieders van internet en telefonie alle verkeers- en locatiegegevens van hun klanten steeds één jaar lang te bewaren. Zo'n vergaande controle van miljoenen onverdachte Nederlanders hoort niet thuis in onze rechtsstaat. Uit onze analyses is gebleken dat de centrale telecomdatabank CIOT aanzet tot structurele privacyschendingen door opsporingsinstanties. Dit nieuws haalde uitgebreid de media en leidde tot kamervragen. Ook hebben we frequent contact gehad met beleidsmakers in Brussel om zo de evaluatie van de Dataretentierichtlijn te beïnvloeden. We hebben tevens aan de wieg gestaan van een Europese coalitie van meer dan 100 organisaties die zich tegen de bewaarplicht uitspreken. Ook hebben we onder de aandacht gebracht dat de regering de notificatieplicht – de plicht om personen die zijn afgeluisterd op de hoogte te stellen – wil afschaffen, waardoor deze inbreuken op de privacy van burgers minder zichtbaar zouden worden. In het kader van ons onderzoek naar communicatiegegevens stuiten wij overigens ook op een plan van de regering om de bankgegevens van alle Nederlanders centraal doorzoekbaar te maken voor de overheid. We hebben hier direct aandacht voor gevraagd in de media en binnen een paar dagen was het plan van de baan.

We hielden auteursrechthandhaving buiten de huiskamer

Er wordt steeds meer druk uitgeoefend om de handhaving van het auteursrecht op internet tot in de huiskamer te laten plaatsvinden. Bits of Freedom heeft aandacht gevraagd voor deze onwenselijke ontwikkeling. We hebben ook gewezen op een alternatief waarmee auteurs geld kunnen verdienen zonder dat alle internetverkeer gecontroleerd hoeft te worden of de toegang tot internet in gevaar komt. Dit alternatief, de filesharing-licentie, is nadien ook door de collectieve beheersorganisatie Buma in aangepaste vorm gesuggereerd. We hebben daarnaast aandacht gevraagd voor de implicaties van het Europese Gallo rapport, dat in het kader van verdergaande handhaving van het auteursrecht leidt tot repressie van de internetgebruiker. Ook hebben wij het initiatief genomen om, samen met 13 maatschappelijke organisaties, in een open brief stevige kritiek te leveren op de gang van zaken rond het omstreden anti-

piraterijverdrag ACTA. De bepalingen die impact hebben op fundamentele vrijheden op internet zijn inmiddels stevig ingeperkt.

Wij stredden tegen internetcensuur

Zowel op Nederlands als Europees niveau wordt gewerkt aan een internetfilter dat websites met afbeeldingen van seksueel kindermisbruik moet blokkeren voor Nederlandse internetgebruikers. Daarmee worden de afbeeldingen echter slechts verborgen, in plaats van verwijderd. Wij hebben bij de Tweede Kamer aandacht hiervoor gevraagd en een alternatief geboden. Naar aanleiding van onze analyses over dit filter zijn kamervragen gesteld. Ook stelden we in de media het gebrek aan transparantie rondom het internetfilter aan de kaak. Tegelijkertijd wezen wij op de hypocrisie van de gelanceerde Frans-Duitse plannen tegen internetcensuur en stelden wij vraagtekens bij de wenselijkheid van de door Brein afgedwongen internetblokkade van The Pirate Bay bij Ziggo en XS4ALL.

In het afgelopen jaar hebben we ook geprotesteerd tegen een concept-wetsvoorstel dat leidt tot overheidsensuur (het Wetsvoorstel versterking bestrijding computercriminaliteit). Het Ministerie van Justitie lanceerde onverwacht een consultatie over deze wet, die leidt tot vergaande overheidsensuur. Wij hebben hiertegen stevig campagne tegen gevoerd, met als climax een open brief van talloze hoogleraren, maatschappelijke organisaties en andere opinieleiders, waarin wordt verzocht het wetsvoorstel fors in te perken. Dit leidde onder meer tot een groot bericht op de voorpagina van Trouw.

We beschermden de toegang tot internet

Op dit moment kan iedereen in Nederland nog toegang krijgen tot internet. Maar de copyright-industrie voert in Den Haag en op internationaal niveau een lobby om een zogenoemde "three strikes"-regeling ingevoerd te krijgen. Bits of Freedom vindt: afsluiting is uitsluiting. Auteurs hebben recht op een redelijke vergoeding voor hun werk, maar vergaande criminalisering van miljoenen Nederlanders is geen oplossing voor het veronderstelde download-probleem. Wij wezen op het feit dat de copyright-industrie via contractuele weg internetafsluiting probeert af te dwingen. Ook stelden we vast dat het kabinet en parlement geen voorstanders waren van afsluiting van internet. En toen de Franse minister-president Sarkozy een Frans-Nederlandse conferentie over

internetvrijheid wilde aangrijpen om de Franse three strikes-regeling te promoten hebben wij hiervoor aandacht gevraagd in de media. Naar aanleiding daarvan lastte de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Rosenthal zijn bezoek aan de conferentie af en is de conferentie vervolgens uitgesteld.

Wij hielpen internetgebruikers om zichzelf te beschermen

Bits of Freedom voert niet alleen acties maar geeft ook praktische tips aan internetgebruikers. Daarom hebben we samen met onze fans en deskundigen een gids ontwikkeld: Webwijs, Online Zelfverdediging in 5 Clicks. In deze gids leggen we aan een breed publiek uit hoe je jezelf met vijf simpele maatregelen effectief beschermt tegen virussen, spam en privacyschendingen. 'Webwijs' is gratis en is verschenen als webgids, folder en poster. Nu.nl heeft in vijf dagen elke dag een 'click' op haar website gepubliceerd. Tevens adviseren wij internetgebruikers hoe om te gaan met sociale media, bijvoorbeeld na de wijzigingen van het privacybeleid van Facebook.

Wij gaven lezingen en interviews om onze boodschap te verspreiden

Bits of Freedom wordt steeds vaker uitgenodigd om lezingen te geven in alle delen van Nederland. Wij konden vanwege tijdsgebrek op slechts een deel van deze uitnodigingen ingaan. Wij hebben onder meer gesproken bij het ICT Delta-congres, het Van Doorne privacyseminar, het SURFcert security symposium, het Govcert symposium, Mobile Monday, Pecha Kucha Amsterdam, de SIDN relatiedag, de NCTB, de DDMA, Het Grote Downloaddebat, een debat over internetcensuur in De Balie, ECP/EPN, TNO, 27C3, de Hogeschool Rotterdam en het congres van de Jonge Balie. We zijn zelfs uitgenodigd om in Oslo te spreken over de ontwikkelingen op het gebied van de bewaarplicht. Ook hebben we een aantal vrijwilligers namens ons laten spreken: dat is een formule die we in de toekomst vaker willen hanteren.

Samen met onze achterban zijn we drie projecten in 2010 gestart. Ten eerste werken we aan de Survival Guide voor Bloggers, waarin we juridische vragen van bloggers antwoorden. Ten tweede werken we aan de persoonsgegevens inzagemachine (PIM). Tot slot werken we aan een project waarmee burgers beter met politici in contact kunnen komen. Deze drie projecten zullen in 2011 worden afgerond.

Op welke thema's richten wij ons in 2011?

Op het gebied van communicatievrijheid zal Bits of Freedom zich, net zoals in 2010, in 2011 vooral blijven richten op de volgende dossiers:

- **Netneutraliteit** Het internet is een revolutionair communicatiemedium dat iedere burger in staat stelt deel te nemen aan het publiek debat en bedrijven in staat stelt nieuwe toepassingen te ontwerpen. Dit is te danken aan het feit dat internetaanbieders zich vrijwel niet inlieten met het internetgedrag van hun gebruikers. Dat is aan het veranderen. Een aantal telecomgiganten wil zijn macht over de internetkabels misbruiken om meer controle te krijgen over ons internetverkeer, om zo hun eigen diensten te kunnen bevoordelen. Bits of Freedom zal zich ervoor inzetten dat netwerkneutraliteit wordt beschermd.
- **Internettoegang** In 2010 bleek dat de copyright-industrie in Den Haag en op internationaal niveau een lobby voert om een “three strikes”-regeling ingevoerd te krijgen. Bits of Freedom verwacht dat dit deze ontwikkeling de komende jaren op de politieke agenda zal blijven. Bits of Freedom zet zich ervoor in dat Nederlanders toegang blijven houden tot het internet.
- **Internetcensuur** Geregeld worden proefballonnetjes opgelaten om het internet te filteren op onrechtmatige inhoud. De verspreiding van onrechtmatige inhoud moet uiteraard worden bestreden, maar filtering is nooit een oplossing gebleken: het werkt niet, verbergt het probleem en leidt tot censuur. De verspreiding van onrechtmatige inhoud moet in plaats daarvan bij de bron worden aangepakt. Bits of Freedom strijdt voor een internet zonder verplichte filters en blokkades.

Op het gebied van privacy zal Bits of Freedom zich in 2011 richten op de volgende dossiers:

- **Telecomgegevens** De Wet bewaarplicht telecomgegevens, die in 2009 is aangenomen, is een verstrekkende inbreuk op de privacy. Op Europees niveau wordt onderzocht of de Richtlijn dataretentie moet worden aangepast. Wij houden deze ontwikkeling scherp in de gaten. Als de Europese richtlijn blijft bestaan moet de implementatie in de Nederlandse wet zo zorgvuldig mogelijk gebeuren, zodat de privacy zoveel mogelijk wordt beschermd. Wij zorgen dat het systeem waarmee deze

gegevens worden opgeslagen de rechten van telecomgebruikers respecteert.

- **Communicatiegeheim** Brieven mag je niet zomaar openen; dat is in strijd met het briefgeheim. Maar wat kun je ertegen doen als je internetverkeer wordt gemonitord? Dat komt steeds vaker voor met technieken als *behavioral targeting* en *deep packet inspection*. Tegelijkertijd zijn er onvoldoende waarborgen om het digitale briefgeheim te beschermen. Bits of Freedom zal zich inzetten voor bescherming van het digitaal briefgeheim.
- **Privacy empowerment** Wettelijke verplichtingen kunnen de gebruiker helpen zijn privacy te beschermen, maar het is minstens zo belangrijk om gebruikers zelf de middelen te geven waarmee zij zich kunnen verdedigen. Daarom hebben we Webwijs, de Zelfverdedigingsgids voor internetgebruikers ontwikkeld, waarmee wij aan iedere Nederlander uitleggen hoe hij zijn privacy online kan handhaven. Deze zullen we in 2011 bijwerken. Ook wil Bits of Freedom de persoonsgegevens inzagemachine (PIM) ontwikkelen.

Naast deze prioriteiten informeert Bits of Freedom het publiek over ontwikkelingen op het gebied van digitale burgerrechten in brede zin. We zullen in 2011 daarnaast een aantal nieuwe projecten ontwikkelen. We zullen de volgende Big Brother Awards weer organiseren. En waar nodig starten we spoedcampagnes tegen specifieke initiatieven van overheid of bedrijfsleven.

BITS OF FREEDOM

HELPT JOU OM

VEILIG EN VRIJ TE INTERNETTEN

Onze organisatie

Juridische structuur

De organisatie van de stichting Bits of Freedom bestaat uit de Raad van Bestuur van de stichting (bestuur) en het bureau. Het bureau bestaat uit de directeur en de overige dagelijkse medewerkers. Een onafhankelijke Raad van Advies staat de directeur bij ten aanzien van belangrijke inhoudelijke strategische vraagstukken. De dagelijkse en strategische leiding van Bits of Freedom ligt bij de directeur. De directeur heeft een algemene volmacht van het bestuur om namens de stichting te kunnen handelen.

Het bestuur is naast werkgever en verantwoordelijke voor het vaststellen van het financieel beleid van de stichting ook mede belast met één van de belangrijkste taken voor de organisatie: het aantrekken van financiering. Het bestuur vertegenwoordigt de stichting en is gezamenlijk bevoegd. Het bestuur bestaat uit ten minste drie leden. De benoeming vindt plaats voor periodes van maximaal vier jaar, met een maximum van twee termijnen.

Het Bestuur

Het bestuur bestond in 2010 uit Doke Pelleboer, Joris van Hoboken, Karianne Thomas en R Emmelt Vetkamp. Doke Pelleboer is de interim-voorzitter van het bestuur van Bits of Freedom sinds de herstart in 2009. Doke Pelleboer was meer dan zes jaar directeur van de Nederlandse internetaanbieder XS4ALL. Doke Pelleboer is op 1 januari 2011 teruggetreden als lid van de Raad van Bestuur.

Joris van Hoboken was in 2010 secretaris en tot 1 augustus 2010 penningmeester van de stichting Bits of Freedom. Hij is de opvolger van Doke Pelleboer als voorzitter van het bestuur vanaf 1 januari 2011. De werkzaamheden van de secretaris worden tot het beschikbaar komen van een nieuwe secretaris waargenomen door de directeur. Joris van Hoboken werkt op dit moment aan een promotieonderzoek bij het Instituut voor Informatierecht van de Universiteit van Amsterdam.

Karianne Thomas is sinds 1999 werkzaam bij advocatenkantoor Van Doorne. Karianne Thomas adviseert en procedeert op het gebied van het intellectuele-eigendomsrecht en het reclame- en entertainmentrecht. Zij is lid van het bestuur sinds 2009.

Remmelt Vetkamp is sinds 1 augustus 2010 toegetreten tot de Raad van Bestuur van Bits of Freedom en is de nieuwe penningmeester van Bits of Freedom. Met Remmelt Vetkamp heeft Bits of Freedom belangrijke ervaring aangetrokken op het gebied van de financiële huishouding. Remmelt Vetkamp is lid van het College van Bestuur van Hogeschool Zuyd, waarbinnen hij verantwoordelijk is voor de integrale bedrijfsvoering. Daarvoor was hij werkzaam als CFO bij Thomas Cook en binnen KPN (XS4ALL).

Het bestuur is in 2010 in totaal vijf keer bijeengekomen, waarvan vier keer voor een gewone vergadering en één keer voor een speciale bijeenkomst om de door de directeur en het bestuur ontwikkelde financiële planning en strategie voor de komende jaren te bespreken. Daarnaast is op ad hoc basis geregeld overleg over lopende zaken gevoerd met de directeur.

De Raad van Advies

De Raad van Advies bestaat uit prominenten met kennis op het gebied van recht, politiek, media en technologie. Benoeming en ontslag van de leden van de Raad van Advies geschiedt door het bestuur op voordracht van de directeur.

De Raad van Advies komt eens in de zes maanden bij elkaar en geeft dan aan de hand van een discussiestuk advies aan Bits of Freedom over twee of drie specifieke onderwerpen in het kader van de inhoudelijke, middellange termijn strategie van Bits of Freedom. De leden van de Raad van Advies worden voor maximaal vier jaar benoemd en kunnen slechts één keer worden herbenoemd.

In 2010 is de Raad van Advies twee keer bijeengekomen om Bits of Freedom te adviseren. In de eerste bijeenkomst is vooral teruggeblikt op het eerste half jaar sinds de herstart van Bits of Freedom en is onderzocht in hoeverre onze activiteiten toen hadden bijgedragen aan het behalen van onze doelen. De belangrijkste conclusie die daaruit naar voren kwam, was dat Bits of Freedom zich meer zou moeten richten op de eerder vastgestelde communicatie-gerelateerde focus. Tijdens de tweede bijeenkomst is

gevraagd welke concrete inhoudelijke doelen Bits of Freedom zich in 2011 zou moeten stellen. Hieruit kwam niet één specifiek antwoord naar voren, maar uit de verschillende adviezen kon wel opgemaakt worden dat de dossiers die Bits of Freedom in 2010 had behandeld grotendeels relevant blijven in 2011.

Op dit moment bestaat de Raad van Advies uit de volgende leden:

- **Rop Gonggrijp** (mede-oprichter van XS4ALL)
- **Bernt Hugenholtz** (hoogleraar Universiteit van Amsterdam en directeur Instituut voor Informatierecht)
- **Erik Huizer** (hoogleraar Internet Toepassingen Universiteit Utrecht)
- **Bart Jacobs** (hoogleraar Radboud Universiteit)
- **Bert-Jaap Koops** (hoogleraar Universiteit van Tilburg)
- **Eben Moglen** (hoogleraar Columbia University en advocaat Software Freedom Law Center)
- **Sjoera Nas** (College Bescherming Persoonsgegevens)
- **Corien Prins** (raadslid Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid en hoogleraar Universiteit van Tilburg)
- **Jaap Stronks** (mede-oprichter communicatie-adviesbureau Johnny Wonder)
- **Sophie in 't Veld** (Europarlementariër D66)

Statutaire doelstelling

De statutaire doelstelling van Bits of Freedom is “het verdedigen en bevorderen van digitale burgerrechten in de informatiemaatschappij, waaronder in het bijzonder het grondrecht op communicatievrijheid en het grondrecht op privacy, en al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord”. In de statuten is nader uitgewerkt met welke specifieke middelen deze doelstelling behaald wordt:

- burgers, beleidsmakers en bedrijven **bewust te maken** van het belang van deze grondrechten;
- het **bevorderen van een constructieve dialoog** tussen burgers, overheid en bedrijven over de betekenis en uitoefening van deze grondrechten in de informatiemaatschappij;

- het gevraagd en ongevraagd **adviseren van beleidsmakers respectievelijk bedrijven** over (voorgenomen) wet- en regelgeving respectievelijk zelfregulering die deze grondrechten kunnen beperken;
- het **voeren van campagnes** tegen (voorgenomen) wet- en regelgeving of zelfregulering die deze grondrechten kunnen beperken; en
- het coördineren en uitvoeren van bovengenoemde activiteiten met qua doelstelling vergelijkbare organisaties **in Europees en internationaal verband**.

Werkgeverschap en beloningen

De leden van het bureau, onder wie de directeur, zijn in dienst van de stichting. Bits of Freedom wil een aantrekkelijke en stimulerende werkgever zijn die investeert in menselijk kapitaal, zowel binnen als buiten de stichting. De stichting heeft als uitgangspunt dat beloning plaatsvindt overeenkomstig de salariëring bij de overheid en de ervaring en kwaliteiten van de betrokken medewerker. Naast het salaris wordt in het bijzonder geld vrijgemaakt voor scholing en persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers. Bits of Freedom biedt ook ruimte aan talentvolle stagiair(e)s.

Leden van het bestuur of de Raad van Advies van de stichting kunnen niet ook in dienst zijn van de stichting. Daarvoor is gekozen om te zorgen dat de twee belangrijkste organen van de stichting, de directeur en het bestuur, elkaar goed kunnen blijven aanvullen en zo nodig controleren. De leden van het bestuur ontvangen vacatiegeld van 500 euro per jaar. Het bestuur had geen onkostenvergoeding in 2010. Het lidmaatschap van de Raad van Advies is onbezoldigd.

Vrijwilligersbeleid

Bits of Freedom is een kleine organisatie die veel wil bereiken en we kunnen dus niet zonder vrijwilligers. We doen er veel aan om sympathisanten op vrijwillige basis bij te laten dragen aan onze organisatie. Er zijn verschillende manieren om mee te werken aan het bereiken van de doelen van Bits of Freedom:

- **Flexibele vrijwilliger** Bits of Freedom kan altijd hulp gebruiken op technologisch, redactioneel, creatief en juridisch gebied. We sturen regelmatig via speciale mailinglijsten verzoeken om hulp aan onze vrijwilligers. Geïnteresseerden kunnen zich

op een van deze mailinglijsten abonneren door een mail met CV en motivatie te sturen naar info@bof.nl.

- **Vaste vrijwilliger** Wij worden bij ons werk ook geholpen door vaste vrijwilligers met specifieke verantwoordelijkheden, zoals het schrijven van blogposts, het doen van onderzoek, het spreken tijdens congressen en het organiseren van bijeenkomsten. Geïnteresseerden kunnen een mail met motivatiebrief en CV sturen naar info@bof.nl.

Inmiddels zijn meer dan 250 vrijwilligers op deze mailinglijsten geabonneerd, waaronder talloze experts binnen verschillende vakgebieden. De belangrijkste stukken die we hebben geschreven zijn ontstaan in nauwe samenwerking met deze vrijwilligers. We hebben daarnaast een aantal bloggers aangetrokken die op vrijwillige basis het afgelopen jaar gedurende een bepaalde periode een dag per week bij ons op kantoor artikelen schreven.

Veel vrijwilligers hebben het afgelopen jaar een belangrijke bijdrage geleverd aan ons werk. Op deze plek zijn we niet in staat iedereen te noemen die heeft bijgedragen, maar we willen een aantal mensen in het bijzonder bedanken. David Korteweg, Matthijs van Bergen, Bendert Zevenbergen, Afran Groenewoud en Ewald Tienkamp willen we bedanken voor hun blogs en inhoudelijke bijdragen aan ons werk. Martijn Broekman, Emmanuel Zegeling, Erjee Vroling, Floris de Langen, Sander Hermsen en Sjef van Gaalen hebben grafisch bijgedragen aan het werk van Bits of Freedom. Rejo Zenger heeft ons Zwartboek datalekken bijgehouden en heeft een aantal WOB-verzoeken gedaan waaruit wij hebben geput. Koen Versmissen heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan ons position paper over de Meldplicht datalekken. Onze technische infrastructuur wordt onderhouden door Paul Vogel, Rejo Zenger en Arnoud Vermeer. We willen Floor Terra, Jeroen van der Gun, Jan Klopper, Ilja Kamps, Mark Janssen en de anderen die werken aan ons geheime project bedanken. We willen Anne Postma en Thijs Niks en de andere vrijwilligers hartelijk bedanken voor het organiseren van onze donateurscampagne. Helmer Wieringa willen we bedanken voor het weer oppakken van de persoonsgegevens inzage machine (PIM). Alexander Schrijver, Rein Groot, Mathijs de Bruin willen we naast de andere vrijwilligers die aan dit project meewerken bedanken voor hun bijdragen aan PIM.

Maar eigenlijk doen we hiermee geen recht aan allen die we niet hebben genoemd: daarom we willen iedereen die heeft bijgedragen aan het succes van de beweging hartelijk danken voor hun inspanningen. Het enthousiasme en de inhoudelijke en financiële steun die we dagelijks van talloze sympathisanten krijgen is voor ons een van de mooiste aspecten van ons werk en maakt tevens dat wij vele malen effectiever zijn. We hopen op jullie steun te mogen blijven rekenen in 2011.

BITS OF FREEDOM

VERDEDIGT JOUW RECHT

OM DIGITAAL TE DELEN

Onze communicatie

In 2010 is geregeld aandacht besteed aan ons werk op de televisie, radio, in dagbladen en online media. Ook vak- en tijdschriften weten ons geregeld te vinden. Het afgelopen jaar is ons werk geregeld besproken op technologie-gerelateerde sites zoals Tweakers en Web-wereld, en meer algemene goed bezochte sites zoals nu.nl en GeenStijl. Een selectie van de media-aandacht voor Bits of Freedom's werk in 2010 is hieronder opgenomen.

- De **Big Brother Awards** hebben veel aandacht gekregen, van Trouw tot het NRC Handelsblad, van Goedemorgen Nederland tot Nova, van BNR tot 3FM en natuurlijk op internet.
- Onze acties naar aanleiding van het **wetsvoorstel over computercriminaliteit** zijn uitgebreid in de media geweest, waaronder op RTL Nieuws en de voorpagina van de Trouw. Ook online kon onze actie op veel aandacht rekenen.
- **Internetfilters** Bits of Freedom heeft de media opgezocht over de introductie van internetfilters: in talloze online media zijn onze punten aan de orde gekomen, we deden mee aan een radiodebat hierover met de voorzitter van het Meldpunt Kinderporno op Radio 1 en ons standpunt is onder meer besproken in het NRC Handelsblad.
- **Netneutraliteit** Niet alleen is Bits of Freedom on- en offline in het debat over netneutraliteit geregeld als expert aan het woord gekomen, maar zij heeft tevens een opiniestuk in het Financieele Dagblad hierover geplaatst.
- Onze **campagne voor digitale vrijheid** is onder meer in het NOS Journaal op 3, BNR en FunX aan de orde gekomen, maar ook in de tijdschriften HP/De Tijd en CHIP. Op internet kon onze actie op veel aandacht rekenen, onder meer van GeenStijl en van nu.nl
- **Anti-piraterijverdrag ACTA** Een dag nadat dit verdrag is gepubliceerd, heeft Bits of Freedom een juridische analyse gegeven. We zijn onder meer uitgenodigd voor een radio-optreden bij BNR hierover en hebben een opinieartikel in het tijdschrift Mediaforum gepubliceerd. Online is ons standpunt onder meer genoemd bij nu.nl.
- **Webwijs, de Zelfverdedigingsgids voor internetgebruikers** is uitgebreid in de

media geweest. De gids is vijf dagen achter elkaar in een apart blok genoemd op de homepage van Nu.nl. De gids is ook genoemd op de websites van Trouw en RTL en is daarnaast genoemd op uiteenlopende blogs. Ook kwam de gids voor in een item over veilig internetten in het NOS Journaal op 3.

- Over de **privacy-instellingen van Facebook** zijn we meerdere keren op TV gekomen: RTL Nieuws, EenVandaag, en Consumenten24 maakten een item. Daarnaast zijn we geïnterviewd op Radio1 en Radio Nederlandse Wereldomroep en is ons standpunt genoemd in het NRC Handelsblad. De privacy-instellingen van Facebook waren bovendien aanleiding voor een interview in de Viva.
- De **campagne tegen de bewaarplicht** is op verschillende momenten genoemd in talloze online media, van het NRC Handelsblad tot GeenStijl en van Nu.nl tot de Groene Amsterdammer. De bewaarplicht is daarnaast in een artikel van Axel Arnbak in het UvA-alumniblad SPUI aan de orde gekomen. Het onderzoek naar de naleving van privacy-regels door het CIOT haalde uitgebreid de pers, waaronder de voorpagina van het NRC Handelsblad, de Leeuwarder Courant en talloze online media.
- Bits of Freedom's ontdekking van de plannen van het Ministerie van Justitie voor een **zoekmachine voor bankgegevens** is behandeld in het NOS Journaal en Nieuwsuur, en daarnaast in dagbladen waaronder het NRC Handelsblad, Trouw en het Financieele Dagblad aan de orde gekomen. Ook heeft Bits of Freedom deze plannen op de radio onder de aandacht gebracht, onder meer bij het NOS Radio 1 Journaal en bij BNR. Online is hieraan onder meer aandacht besteed op nu.nl, GeenStijl, RTLNieuws, Tweakers, Webwereld. Emerce en Bright.
- Bits of Freedom's opinie over **auteursrechthandhaving** is in een stuk op Webwereld gepubliceerd. Rondom de uitspraak in de zaak Ziggo/Brein zijn we regelmatig genoemd, waaronder op RTL Nieuws, Radio 1 journaal en Webwereld.
- We zijn ook over verschillende aan **privacy en internetvrijheid** verwante onderwerpen geïnterviewd: over de IJslandse wet op internetvrijheid (De Pers), de overdracht van financiële gegevens aan de Verenigde Staten in het kader van SWIFT (Nu.nl), de inbreuk op de privacy via cookies (De Pers), hacking door de politie (Webwereld en Nu.nl) en het regeerakkoord (onder meer De Pers). Ons standpunt over cookies haalde de voorpagina van de Adformatie en de Emerce.

In 2010 is een nieuwe website gelanceerd. Sinds de lancering hebben we rond de 20.000 unieke bezoekers per maand. Dit aantal groeit gestaag.

BITS OF FREEDOM

ZET ZICH ERVOOR IN DAT JOUW ONLINE PRIVÉ-ZAKEN

PRIVÉ BLIJVEN

Onze financiën

De inkomsten in 2010 bedroegen € 225.364. Deze bestonden voor het grootste deel uit de betaling van een startfinanciering van de stichting Internet4ALL.

Bits of Freedom heeft in 2010 een succesvolle donateurscampagne georganiseerd.

Daarin hebben we met succes in één dag meer dan 1.000 donaties ontvangen, in totaal meer dan € 40.000 op jaarbasis en hebben we nu meer dan 300 structurele donateurs.

Hierdoor wordt nu op ongeveer € 25.000 per jaar aan structurele donaties van individuele donateurs gerekend.

Ook hebben wij een aantal incidentele donaties van individuele donateurs en bedrijven ontvangen. Aan het einde van dit hoofdstuk is een overzicht van onze bedrijfssupporters opgenomen.

Inkomsten 2010

Internet4all	145.000
Individuele donaties	53.458
Bedrijfsdonaties	18.622
Projecten	7.000
Bankrente	1.284
Totaal	225.364

De uitgaven in 2010 bedroegen € 196.398. Het grootste deel daarvan is besteed aan personeelskosten. Onder de overige kosten vallen posten zoals de huur, reiskosten, telecommunicatiekosten, administratiekosten en verzekeringskosten. Ook vallen hieronder de kosten die verband houden met het kantoor.

Uitgaven 2010

Personeelskosten	149.603
Exploitatiekosten	3.831
Huur	11.586
Kantoorkosten	9.765
Wervingskosten	4.026
Algemene kosten	17.587
Totaal	196.398

Bits of Freedom heeft 2010 dan ook afgesloten met een positief resultaat van € 51.387. Hieronder is een vrijgevalle belastingaanslag van € 22.533 begrepen. Dit bedrag voegt zij toe aan de continuïteitsreserve. Op 1 januari bedroeg de kaspositie € 89.433. Meer dan 80% van de baten is besteed aan de doelstelling van Bits of Freedom: het verdedigen van digitale burgerrechten. Het overige deel van de baten is besteed aan fondsenwerving (maximaal 10%) en beheer en administratie (ongeveer 10%). De belangrijkste fondsenwervingactiviteiten in 2010 waren het aantrekken van financiering van SIDN en Adessium en een individuele donateurscampagne in oktober 2010. Het uitgangspunt van Bits of Freedom is dat niet meer dan 20% van de beschikbare arbeidsuren en financiële middelen worden besteed aan fondsenwerving.

Op het gebied van vermogensbeheer en financiële reserves streeft Bits of Freedom ernaar om minimaal een reserve van minimaal 5% van haar jaarlijkse kosten voor het komende jaar aan te houden. Daar is zij in 2010 in geslaagd. De basisfinanciering door Internet4ALL wordt in tranches overgemaakt. Het is waarschijnlijk dat hierdoor de reserve in 2011 een deel van de tijd groter is dan de eerder genoemde 5%. Bits of Freedom belegt niet in risicovolle financiële producten. Wel wordt gestreefd naar rente op de (tijdelijk) ongebruikte liquiditeiten. De jaarrekening van Bits of Freedom over 2010 wordt gepubliceerd op de onze website (www.bof.nl).

Financiering in de komende jaren

Een van de belangrijkste doelen van Bits of Freedom voor de komende jaren, is om een duurzame financiering te ontwikkelen. Alleen op die manier kan Bits of Freedom op de lange termijn actief blijven. Daarbij staat voorop dat haar onafhankelijkheid gewaarborgd moet blijven.

Met het oog op een duurzame financiering op de lange termijn wil Bits of Freedom haar financiering uit drie bronnen aantrekken: minimaal een derde van individuele donateurs, minimaal een derde van fondsen en stichtingen en maximaal een derde van bedrijven, waarbij we binnen deze laatste twee pijlers financiering van verschillende donateurs willen aantrekken. Bits of Freedom wil hiertoe de financiering van individuele donateurs en bedrijven in de komende jaren laten groeien, en financiering van verschillende fondsen proberen aan te trekken.

De financiering van Internet4All bedraagt in beginsel € 200.000 per jaar tot en met 2012. Het beleid van Bits of Freedom is er dus op gericht om juist in de komende jaren additionele financiering aan te trekken zodat zij op eigen benen kan komen te staan.

Financiën voor 2011

De streefinkomsten van Bits of Freedom in 2011 bedragen ongeveer € 381.000. Daarvan zal een belangrijk deel afkomstig zijn van fondsen, waaronder de stichting Internet4ALL en de stichting Adessium. De inkomsten ten behoeve van specifieke projecten kunnen meer bedragen als meer voorstellen voor projecten worden gehonoreerd.

Begroting inkomsten 2011 in € 1.000

Individuele donaties	51
Fondsen	300
Bedrijfsdonateurs	30
Subtotaal	381
Projectgebaseerd	25
Totaal	406

De uitgaven van Bits of Freedom in 2011 zullen naar verwachting € 373.000 bedragen, waarbij enige marge en een post onvoorziene kosten is opgenomen. Er is daarnaast rekening gehouden met een aantal specifieke projecten. Wij verwachten dat de hiermee gemoeide kosten in ieder geval € 25.000 bedragen, maar deze kosten kunnen meer bedragen als meer aanvragen voor projecten worden gehonoreerd.

De uitgaven die met deze projecten gemoeid zijn, zullen slechts worden gedaan als ook financiering voor deze projecten beschikbaar is. Bij de begroting van de kosten is rekening gehouden met een groei van de bezetting naar 5,6 FTE. Daarbij staat een verantwoorde groei overigens voorop, zodat de salariskosten minder kunnen bedragen.

Uitgaven 2011 in € 1.000

Salariskosten	290
Huur	14
Reiskosten	8
Telecommunicatie	13
Verzekering en administratie	11
Bijeenkomsten	3
Overig	29
Onvoorziene kosten	5
Subtotaal	373
Specifieke projecten	25
Totaal	398

Bedrijfssupporters van Bits of Freedom

Het werk van Bits of Freedom is in 2010 niet alleen mogelijk gemaakt door individuele donaties en de startfinanciering van Internet4All, maar ook door een aantal bedrijven die ons een warm hart toedragen. We willen hen hartelijk bedanken voor hun steun.

Megabit-supporters doneren € 2.500 of meer per jaar

VOLTAIRE CONSULTANTS

news|service.com

Kilobit-supporters doneren € 500 of meer per jaar

Baak Advies & Dienstverlening

BliXem Internet

Bokt.nl

Eureka Unlimited BV

Greenhost

HBC, H.H. van den Brink Consultancy

Innofusie

Intermax Managed Hosting

Intrakt Informatica

Kennisland

Tifkap Enterprises

Van Bommel ICT Management & Advies

Wakoopa

Zinnebeeld

BITS OF FREEDOM
VERDEDIGT DIGITALE BURGERRECHTEN